A°. 1846. N°. 5.

ARNHEIMSCHE COURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Vrijdag* en *Zaturdag*, is f 5 in de [illegible] maanden.

DONDERDAG 8 JANUARI.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Er is onderscheid tusschen een voorloopig verslag der centrale afdeeling, en een voorloopig verslag der centrale afdeeling.

Ambulatoria est hominum voluntas usque ad vitae supremum exitum.

Toen de heer VAN ROSENTHAL zijn voorstel tot het doen wegvallen van de artikelen 130, 131 en 132 en tot het veranderen van artikel 152 der grondwet deed en daarbij wees op de onvereenigbaarheid dier artikelen met artikel 6, nam de Kamer hem zulks hoogst kwalijk. »Het voorstel is *ontijdig*," heette het. »De strekking toch van hetzelve is, om »vooruit te loopen op de beslissing der »wetgeving nopens de grondwettigheid der »aangeboden wets-ontwerpen tot uitvoering van artikel 6 der grondwet. Het »voorstel zelf rust op de stelling, dat die »ontwerpen niet den geest der bestaande »grondwet niet vereenigbaar zijn. Of die »stelling naar het gevoelen der meerder»heid juist zij, kan alléén ten gevolge »van de *eindberaadslagingen* en van eene »*stemming* over de aanhangige voordragt »uitgemaakt worden. Om *nu reeds* die »onvereenigbaarheid vooruit te zetten, en »daaruit de noodzakelijkheid eener »wijziging van de grondwet af te leiden, »scheen van *voorbarigheid* niet geheel vrij »te pleiten." ——— »Onderscheidene le»den hebben verklaard tegen de aangebo»dene ontwerpen ter uitvoering van arti»kel 6, uit het oogpunt van derzelver »*grondwettigheid*, geen overwegende be»zwaren te hebben; andere leden, bij »wie overigens soodanige bezwaren aan»[illegible] »voelen te kennen gegeven, dat artikel 6 »der grondwet, zeer wel voor uitvoering, »in overeenstemming met de artike»len 130, 131 en 132, vatbaar is, en dat »alzoo de intrekking dier artikelen geens»zins noodzakelijk is om een goed en aan»nemelijk stelsel omtrent het stem- en »kiesregt tot stand te brengen."

Dezer dagen is door de dagbladen medegedeeld het voorloopig verslag der centrale afdeeling, *nopens de nadere ontwerpen tot uitvoering van art. 6 der grondwet*. Wij lazen daarin het volgende:

»Van de 50 leden, hebben 7 niet be»paaldelijk hun gevoelen doen kennen over »de vraag, of de thans aangeboden wets»ontwerpen, in verband met de beperkingen »der grondwet, zoo zamenlijk te beschou»wen zijn.

»Veertien leden, die artikel 6 beschou»wen als hoofd-artikel in deze materie, »hetwelk alle overige bepalingen der »grondwet beheerscht, hebben in de aan»gebodene ontwerpen geen *overwegend* »grondwettelijk bezwaar (1) gevonden; »doch was bij sommigen dien leden dit »punt *nog* niet tot *die* mate van *klaarheid* »gekomen, dat er *geen de minste* twijfel »dienaangaande," (hoe Ulyssisch uitgedrukt!) »bij hen was overgebleven.

»Daarentegen hebben 29 leden stellig »verklaard van oordeel te zijn, dat er »tusschen de onderwerpelijke voorstellen »en de bepalingen der grondwet strij»digheid bestaat, welke voor de aanne»ming dier voordragt geacht moet wor»den een onoverkomelijk beletsel te »zijn."

»Terwijl alzoo de vermeende ongrond»wettigheid van de onderwerpelijke voor»dragt, op een of meerdere van de voor»zeide punten, voor de *groote meerderheid* »een onoverkomelijk beletsel zou wezen, »om hare goedkeuring aan die voordragt »te verleenen, heeft die meerderheid »niettemin als haar gevoelen te kennen »gegeven, dat in de aangebodene ont»werpen vele en belangrijke verbeteringen »aangetroffen worden, van welke zij het »wenschelijk zou oordeelen, dat dezelve »bij de wet mogten vastgesteld *kunnen* »worden, doch welk doel zij meende, »dat op geene andere, *met de grondwet* »*overeen te brengen* wijze bereikt zou »kunnen worden, als door middel eener »wijziging van de artikelen der »grondwet betrekkelijk dit onder»werp."

»Alvorens het verslag te besluiten, acht »de centrale afdeeling het van haren pligt, »als slotsom van de overwegingen der »meerderheid in de afdeelingen, te »vermelden, dat het plaats gehad heb»bende onderzoek der aangebodene wets»ontwerpen die meerderheid op zoo »vele bepalingen heeft doen stuiten, die »met de bestaande grondwet *onvereenig*»*baar* te beschouwen zijn, dat aan het »aannemen dier ontwerpen, hoe vele ver»beteringen ze overigens mogen behelzen, »*niet te denken valt*; terwijl de nadere »behandeling van deze zaak op het hoo»gelijk, ter toetse brengen van de on»derscheidene grondwettelijke bepalingen »nopens het stem- en kiesregt, die meer»derheid tevens heeft bevestigd in hare »overtuiging, dat er, tot herziening »der grondwet, bepaaldelijk ook uit het »oogpunt van de *uitvoering*, *aan* [illegible] »derzelve te geven, noodzakelijkheid »bestaat."

Aan den heer VAN ROSENTHAL verklaarde de Kamer, dat zij van *trapsgewijze* herziening niets weten wilde: »*Zeer* »*vele leden* hebben verklaard eene *trapsgewijze* verbetering onzer grondwettige »instellingen, zoo als de heer voorsteller »beoogt, *in geenen deele* voor wenschelijk »te houden. Behalve de vermeende[illegible] »ging der bezwaren, welke aan [illegible] »grondwets-herziening uit den aard der »zaak verknocht zijn, vermeenden men »ook, dat *zoodanig* stelsel in de gevolgen »den eerbied voor die hooge [illegible] »zou ondermijnen, en aan dezelve eene »harer voornaamste eigenschappen, die »van vastheid en bestendigheid, zou doen »verliezen."

Aan den heer SCHIMMELPENNINCK verklaarde de *groote meerderheid*, dat het doel, om de vele en belangrijke verbeteringen, in de aangebodene ontwerpen aangetroffen, bij de wet vast te stellen, »op geene »andere met de grondwet overeen te »brengen wijze bereikt zou kunnen wor»den, als door middel eener wijziging »van *de artikelen dier grondwet, betrek»kelijk dit onderwerp*. Bepaaldelijk ook »werd daartoe noodig geoordeeld de ver»andering van artikel 6, welks beperkte »strekking geacht werd aan eene [illegible]»lijke wettelijke regeling van onderschei»den in de aangeboden wets-ontwerpen be»handelde punten dermate in den weg te »staan, dat sommige leden zelf verklaard »hebben te wanhopen, om *binnen* een *dra»gelijk* stelsel omtrent die punten tot stand »te zien gebragt, zoolang het voorzeide »artikel 6 *onveranderd* zou blijven bestaan." Maar is eene wijziging van artikel 6 niet eene *trapsgewijze* herziening? en zou »*zoodanig* stelsel in de gevolgen niet den »eerbied voor die hooge staatswet onder»mijnen, en aan dezelve eene harer voor»naamste eigenschappen; die van vastheid »en bestendigheid, doen verliezen?" en is »*nogthans* artikel 6 niet *zeer wel* voor »uitvoerig in *overeenstemming* met de ar-

(1) *Grondwettelijk bezwaar* zal, in het Nederlandsch overgebragt, waarschijnlijk moeten beteekenen: *bezwaar van ongrondwettigheid*.

»tikelen 130, 131 en 132, vatbaar?" en is het niet *ontijdig* en *voorbarig*, ja *ongepast*, om, »*nu reeds*, die onvereenigbaarheid »vooruit te zetten, en daaruit de *nood-* »*zakelijkheid* eener wijziging van de grond- »wet af te leiden?" daar het toch dui- duidelijk is, dat de juistheid dier stelling »*alléén* ten gevolge van de *eindberaadsla-* »*gingen*, en van eene *stemming* over de »aanhangige voordragt kan uitgemaakt »worden."

Zal het niet een zeer grappig schouwspel zijn, wanneer de heer VAN ROSENTHAL uit het voorloopig verslag aan den heer SCHIMMELPENNINCK bewijst, dat de onvereenigbaarheid tusschen artikel 6 en de andere grondwettelijke artikelen alléén is weg te nemen »door middel »eener wijziging van de artikelen dier »grondwet, betrekkelijk dit onderwerp;" terwijl de heer SCHIMMELPENNINCK uit het voorloopig verslag aan den heer VAN ROSENTHAL zal aantoonen: »dat artikel 6 »der grondwet *zeer wel* voor uitvoering, »*in overeenstemming* met de artikelen 130, »131 en 132, vatbaar is," en dat zoodanige partiële wijziging van artikel 6, of van de artikelen der grondwet, betrekkelijk dit onderwerp, »in de gevolgen den eer- »bied voor die hooge staatswet zou on- »mijnen, en aan dezelve eene harer voor- »naamste eigenschappen, die van vastheid »en bestendigheid, zou doen verliezen;" of wel, wanneer hij, met het voorloopig verslag, den 18den maart ll. aan de negen herzieners gedaan, oordeelt, »dat er »geene genoegzame reden kan zijn, om »instellingen omver te werpen, *nationale* »instellingen, op *geschiedkundige herin-* »*neringen* en op de *zeden* en *gewoonten* »des volks gegrond, waaraan de landzaat »*gewoon* is, en die, alléén reeds *uit hoofde* »*van een* veeljarig bestaan, *eerbied-* »*waardig* in de oogen des wetgevers be- »hooren te zijn (2)?"

Zal het niet curieus zijn, wanneer de heer VAN ROSENTHAL uit het voorloopig verslag der Kamer aan den heer SCHIMMELPENNINCK doet zien, dat »het berhaaldelijk ter toetse »brengen van de onderscheidene grond- »wettelijke bepalingen nopens het stem- »en kiesregt, de meerderheid te- »gens heeft *bevestigd* in hare *overtui-* »*ging*, dat er tot herziening der »grondwet, bepaaldelijk ook uit het »oogpunt van de *uitvoering*, *aan artikel* »6, dezelve te geven, noodzakelijk- »heid bestaat (3)," terwijl de heer SCHIMMELPENNINCK aan de Kamer met het voorloopig verslag aan den heer VAN ROSENTHAL zal antwoorden: »of die stelling »naar het gevoelen der meerderheid juist »zij, kan alléén ten gevolge van de *eind-* »*beraadslagingen* en van eene *stemming* »over de aanhangige voordragt uitgemaakt »worden. Om *nu reeds* die onvereenig- »baarheid *vooruit* te zetten, en *daaruit* »de noodzakelijkheid eener wijziging van »de grondwet af te leiden schijnt van *voor-* »*barigheid* niet geheel vrij te pleiten."

[illegible] men niet *aanhopen* kan, *immer*

(2) [illegible] het voorloopig verslag van 18 maart, algemeene beschouwingen, § 3, en op de artikelen 94 en 95.

(bij eene Kamer, die zich zelve zoo onophoudelijk tegenspreekt) »een *dragelijk* »stelsel," (niet alleen op *die* punten, maar op *alle andere* punten) »tot stand »te zien gebragt, zoolang die" Kamer »*onveranderd* zal blijven bestaan?"

Zou men niet eene herziening der grondwet, voorgesteld door het ministerie, dat »het geheel beter overziet" aangeboden aan de Kamer, dier leden, »bij wie dit »punt *nog* niet tot *klaarheid* is gekomen," voor de grootste ramp houden, die aan Nederland zou kunnen overkomen?

Buitenlandsche berigten.

PRUISSEN.

Neurenberg, 1 *jan*. Zoo er eenig onderwerp, in den jongsten tijd, in hooge mate de aandacht getrokken heeft, dan is het de *Pruissische wetgevings-kwestie*, welker oplossing door de onderscheidene organen der pers nu eens op verderen afstand, dan eens in de meer onmiddellijke nabijheid der toekomst gesteld werd, al naar dat de wenschen en verwachtingen der Berlijner correspondenten en welligt ook hunne droomen daarbij betrokken waren. Bedrieg ik mij niet, dan heeft de *Weser Zeitung*, vooral aan het koningrijk Pruissen eene meer bepaalde wetgeving toegezegd. De *Augsburger Allgemeine Zeitung* ging nog verder, want zij sprak reeds van eene Pruissische representatieve constitutie met het Twee-kamers-systeem en zoo vulden de dagbladen hunne kolommen met allerlei gissingen. Dit, nu, is zeer begrijpelijk bij het hooge belang, hetwelk geheel Duitschland bij de wetgevings-kwestie heeft. Constitutiën, enkel op het papier, kunnen tot de gezondheid van het staatsligchaam niet wezenlijk bijdragen, noch de liefde des volks verwerven. Het is geen zeldzaam verschijnsel, dat men de leden dier staten, welke constitutiën bezitten, met de grootste onverschilligheid, ja, met minachting van dezelve spreken hoort: »onze landdagen kosten verbaasd veel geld en er »wordt toch niets, of althans niet veel op dezelve »uitgerigt." Deze spreekwijs is geheel inheemsch geworden. En is zij wel zoo geheel ongegrond? Boven alles mag men hier herinneren aan eenen landdag in 1843. Op dezen landdag deed zich het gunstige resultaat voor, dat er eene som van vele millioenen was bespaard geworden; doch de som was weg, en de volksvertegenwoordigers bleven overtuigd, dat zij naar de besparingen eigenlijk niet te vragen hadden, terwijl het toch uit den aard van het evenwigt tusschen staats- en volkenregt moest volgen, dat het volk zooveel minder belastingen opbragt, als de staat, zonder nadeel, voor het gemeene welzijn besnoeijen kon. Mogt dit voorbeeld te materiëel schijnen, zoo denke men aan den Badenschen landdag, op welken de vrijheid der drukpers doorging. De groothertog en de regering hadden er niet tegen; daar kwam de Duitsche bond [illegible] beiden en paralyseerde door eene magtspraak alle besluitkracht van den landdag. Komt, echter, de concessie eener constitutie voor Pruissen tot stand, gelijk zij in de andere staten van Duitschland bestaat, eene constitutie met twee Kamers, — zoo zoude zulks niet enkel voor Pruissen, maar voor de geheele staatkundige [illegible] Europa eene der gewigtigste gebeurtenissen [illegible] de negentiende eeuw zijn; want Pruissen, met zijne beschaving, met zijne positieve militaire sterkte zoude zijne constitutie met meer zelfstandigheid, zelfs tegen de Weener conferentie-besluiten, weten te handhaven dan kleinere landen met hunne afhankelijkheids-stelsels, voorondersteld, dat Pruissen zijne beschaving en militaire sterkte welbegrepen aanwende, waaraan wel niet mag getwijfeld worden. Daarom is het begrijpelijk dat wij in het constitutionele Duitschland zoo grootelijks deelnemen aan de oplossing der wetgevings-kwestie, in Pruissen en eene zoo levendige sympathie koesteren voor die der Pruisische provinciën, wier provinciale landdagen door hunne beraadslagingen en voordragten hunne geest-verwantschap met ons hebben aan den dag gelegd. Mogen deze voorstellen ook van de hand gewezen worden, — uit de overeenstemming der pogingen van de volksvertegenwoordigers in de onderscheidene Duitsche staten en provinciën vormt zich een bewustzijn van eenheid en gevoel van [illegible] en tot elkander te behooren, dat, naar gelang der omstandigheden, van het beslissendst gewigt voor de ontwikkeling der Duitsche staten-betrekkingen worden kan. (*Köln. Zeit.*)

ENGELAND.

Londen, 3 *jan*. Dezen morgen, ten twaalf ure, zijn de leden van de Londensche corporatie, met den lord mayor en zijne ambtgenooten aan het hoofd, naar Windsor vertrokken, ten einde aan de koningin het onlangs in de vergadering van den gemeenteraad aangenomen adres, waarbij de vrije toelating van eetwaren in alle havens des rijks gevraagd wordt, aan te bieden. De deputatie bestond uit omstreeks 100 personen. Ook de meeste leden van het kabinet hebben zich naar Windsor begeven, na eene conferencie gehouden te hebben ten huize van sir *Robert Peel*.

De algemeene verwachting schijnt gespannen te zijn op het antwoord, dat de koningin op de adressen der deputatiën van Londen en Dublin zal geven. De *Standard* meent, dat het antwoord der koningin niet van dien aard zal zijn, dat het deze deputatiën, aangaande hunne verlangens, zal tevreden stellen. Wel zal het zeer vriendelijk wezen, maar dit is ook alles; het zou inconstitutioneel zijn, dat de koningin zich op eene duidelijke wijze uitliet, omtrent de in de adressen vervatte verzoeken.

— In de week, welke op heden is geëindigd, zijn uit de haven van Londen uitgevoerd, 5000 oncen zilver in staven naar Hamburg, 58.000 dito naar Rotterdam, en 1800 oncen zilveren specie naar laatst genoemde plaats.

— De heeren *Cobden* en *Bright*, de meest bekende voorvechters ter afschaffing van de graanwetten, hebben zich op reis begeven ten einde eene inschrijving in het belang hunner zaak te bevorderen en de som van 250,000 £ bij elkander te krijgen. Met Leeds zullen zij een aanvang maken, alwaar ter hunner eere een feest zal worden gegeven.

— Nader ontvangen Kaapsche dagbladen, tot den 7den november, stellen eene op handen zijnde algemeene verhuizing der boeren uit het land van Natal buiten allen twijfel. Zij wachten alleen op de terugkomst van den heer *Stephanus Schoeman* uit Andries Origstad en het omliggend land, werwaarts hij afgezonden was, om het te bezien, ten einde hem daarheen te volgen. Als oorzaak van een zoo gewaagd besluit wordt opgegeven, dat de boeren alle vertrouwen op het gouvernement verloren hadden, over de reeds genomen maatregelen wegens hunne land-eigendommen ontevreden, en het wachten op finale beschikkingen moede waren; terwijl zij hunne personen en bezittingen niet langer veilig achtten, naardien het land, van dag tot dag, meer en meer door de Kaffers werd ingenomen, die hierin door de autoriteiten volstrekt niet werden gehinderd.

Het geheele land over de noord-oostelijke grenzen was in het laatst van october in beweging. Een zeer groot boerenkamp had zich aan eene spruit van de Modderrivier, in de rigting van de Rietrivier, gelegerd.

— Er zijn berigten ontvangen van de Kaap de Goede Hoop, loopende tot 8 november; dezelve maken melding van eenige schermutselingen tusschen de uitgeweken boeren aan de benedenzijde der Oranje-rivier en de hoofden der inboorlingen en hunne stammen. Van Natal echter zijn de berigten, zoowel [illegible] als het aanzien der kolonie, gunstig. Het berigt, dat een groote hoeveelheid Nitr. Sodae op de westkust van Afrika was ontdekt, is [illegible] ongegrond te zijn; [illegible], welke door handelaars zijn gezonden, om het geheim der ontdekking te koopen, zijn, na een vruchteloos onderzoek, naar [illegible] verschillende goederen, [illegible] medegenomen om handelingen aan te knoopen, in veiling worden verkocht.

FRANKRIJK.

Parijs, 3 *jan*. De koningin is eenigzins ongesteld en de avond-receptiën ten hove van [illegible] zijn alzoo moeten uitgesteld worden. Volgens een dagblad moet die ongesteldheid zelfs van ernstigen aard zijn en in eene borstkwaal bestaan. De ongesteldheid schijnt, echter, zoo zwaar niet te wezen, dat men het uitgeven van bulletins heeft noodig geacht.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 6 *jan*. Het beeld van *Mercurius* op de Beurs krijgt een marmeren voetstuk, waarin eene brievenbus, zeer geriefelijk voor den handel.

— Aangaande het verongelukken van het schip *de Twee Cornelissen*, kapitein *H. D. van Wyk*, van Batavia naar Amsterdam, wordt, volgens brief van den kapitein van 23 december, nader medegedeeld, dat het schip na eene zeer gelukkige en voorspoedige reis van 90 dagen, den 26sten dier maand [illegible] bereikt hebbende [illegible]

len van Hattelo, door stormweder uit het westen overvallen werd, hetwelk afwisselend aanhield tot den volgenden dag des avonds ten 8 ure, toen de wind bij zeer dikke, verstopte lucht, nog sterker opstak en de kapitein het, aangezien de lange nachten, niet geraden oordeelde de reis voort te zetten, waarop hij voor stormzeil onder den wind bijdraaide en het lood gaande hield, om het zoo veel mogelijk, van den Engelschen wal te houden; na onderscheidene malen 11 vademen en zelfs ten half een ure na middernacht nog dezelfde diepte gepeild te hebben, stootte het schip ten een ure en bleef, niettegenstaande alle pogingen aangewend werden om het vlot te krijgen, onbewegelijk zitten; bij den invallenden vloed, des morgens ten 4 ure, begon het schip op nieuw te stooten en liep weldra vol water, zoodat het zich liet aanzien, dat de masten zich spoedig zouden begeven en het schip uit elkander zoude geraken. — Ten 7 ure had een gedeelte der ekwipaadje zich met de groote boot naar wal begeven en had de kapitein met de overige manschappen lijfsbehoud in het tuig gezocht, waaruit zij omstreeks den middag door eene reddingboot waren verlost geworden. — Volgens latere brieven zoo van den kapitein als van den agent van Lloyds te Hastings, in dato 1 januari, was het schip genoegzaam weg en van de tuigaadje weinig geborgen; van de lading waren 140 à 150 kisten indigo te Hastings opgeslagen, terwijl men trachten zou om het tin, de ankers, kettingen enz., die zich vermoedelijk nog in het wrak zouden bevinden, bij het eerste gunstige weder te bergen.

's Gravenhage, 5 *jan.* Men verneemt dat door Z. M. den koning tot kamerheeren in buitengewone dienst benoemd zijn: de heeren *van [illegible]*, controleur van 's rijks belastingen, en de baron *de Smeth van Deurne*, beiden alhier woonachtig.

's Gravenhage, 6 *jan.* Bij voortduring worden er personen genoemd, die tot de vervulling der weldra open te vallen ministeriële betrekking voor de binnenlandsche zaken in aanmerking zouden komen. Dit is nu weder het geval met jhr. mr. *W. B. F. C. van Rappard*, president van het provinciaal hof in Gelderland, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, enz. Men verzekert, dat er in de laatste dagen drukke onderhandelingen met denzelven over dat aangelegen punt zouden gevoerd zijn.

— Men verneemt, dat op donderdag, den 22sten dezer, voor het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland zal worden behandeld de zaak van *J. Gersthagen*, oud 47 jaren, stoker op de stoomboot *de Rijn*, geboren en wonende te Rotterdam, beschuldigd van moedwillige brandstichting in een gebouw. Aan den beschuldigde is als verdediger toegevoegd mr. *A. de Pinto*.

— In den loop der volgende maand zal voor het provinciaal hof in Zuid-Holland, kamer van strafzaken, [illegible] van *J. Steinberg*, beschuldigd van het vervaardigen van valsche Nederlandsche munt.

— De arrondissements-regtbank te 's Gravenhage heeft, bij vonnis van gisteren, beschikt op een aan dezelve ingediend request van zekeren heer te Delft, verzoekende als makelaar te worden beëedigd, daarbij overleggende de kennisgeving van den burgemeester te Delft, houdende zijne benoeming als zoodanig door burgemeester en wethouders. Op dezelfde gronden als de arrondissements regtbank te Amsterdam, bij vonnis van den 26sten maart 1845, in eene evengelijke zaak en onder anderen, naar aanleiding van artikel 62 van het Wetboek van Koophandel, heeft de Haagsche regtbank het verzoek tot beëediging geweigerd.

— Van alle kanten ontvangt men berigten van ongelukken, in de afgeloopene maand door het mistige en onstuimige weder voorgevallen. Hier leest men van [illegible], die door den storm vergaan, ginds van anderen, die ten gevolge van tegen elkander te stooten, gezonken zijn. Dan hoort men van rijtuigen, die door den fellen wind in de eene of andere gracht gestort, zelfs van postkarren, die in het water zijn geraakt. Het is niet te verwonderen, dat deze buitengewone [illegible] ook van invloed is ge[illegible] onderscheid [illegible] heeft te weeg gebragt, en men [illegible] hoegenaamd te betreuren heeft gehad. Volgens de door ons ingewonnen berigten, zouden deze tijdelijke belemmeringen in de geregelde dienst, die, ofschoon niet gevaarlijk, dan toch ongetwijfeld voor de reizigers zeer hinderlijk zijn, geenszins het gevolg zijn geweest van den minder goeden staat der machines, zoo als men wel eens hier en daar geheel ten onregte hoort zeggen, en nog minder aan gebrek aan orde en strenge waakzaamheid der hoofd-directie. Maar het zal, onzes inziens, aan een ieder gemakkelijk vallen te begrijpen, dat, bij een personeel van eenige honderd geëmployeerden, dagelijks [illegible] den een of anderen een klein verzuim kan worden te last gelegd. Ten bewijze, evenwel, hoe gestreng het minste verzuim in deze door de directie wordt bestraft, zij alleen dienstig te melden, dat wij van goederhand weten, dat, ten gevolge van het laatste oponthoud, nog dienzelfden avond een machinist is gedegradeerd en een ander geheel uit de dienst ontslagen.

Breda, 5 *jan.* Naar wij vernemen, heeft de door Z. Exc. den minister van oorlog, bij aanschrijving van 2 october ll., voorgestelde maatregel, ter voorziening in de geneeskundige behoefte van gepensioneerde officieren, woonachtig in steden en plaatsen, alwaar officieren van gezondheid aanwezig zijn, niet den gewenschten algemeenen bijval mogen vinden, welke tot het tot stand brengen en in stand houden van die bedoelde weldadige inrigting volstrekt vereischt werd, weshalve van alle verdere pogingen tot invoering van gezegden maatregel is afgezien.

ARNHEM, 6 januari.

De Arrondissements-Regtbank heeft heden, ruim ten 1 ure des namiddags, haar vonnis uitgesproken, in zake van het openbaar ministerie tegen den uitgever dezer courant, en den laatstgenoemden *vrijgesproken*, hoofdzakelijk op grond, dat art. 1 der wet van 1 juni 1830, in verband met de bepalingen van het Strafwetboek, om toegepast te kunnen worden, vordert, dat de persoon des konings of hoogstdeszelfs waardigheid boosaardig zij gehoond of gelasterd; dat in het beschuldigde artikel der *Arnhemsche Courant* de persoon des konings òf in het geheel niet òf maar op twee plaatsen met verschuldigden eerbied is genoemd; dat de beoordeeling, in dat artikel uitgebragt, alleen tegen de troonrede is gerigt; dat die rede daarbij geheel en uitsluitend aan den minister VAN HALL wordt toegeschreven, als derzelver ontwerper en opsteller, en dat de ondeugden, in het artikel genoemd, volstrekt niet aan den koning, maar alleen aan den heer VAN HALL worden toegeschreven.

Wij hopen nader het vonnis in zijn geheel mede te deelen.

(*Onder het afdrukken der courant werd het vonnis gisteren uitgesproken. Het bovenstaande heeft dus niet in alle exemplaren van ons laatste nommer kunnen worden geplaatst en daarom wordt het nu herhaald.*)

KOLONIëN.

Manilla: Men meldt, dat de Fransche bisschop, die met een der schepen van zijne natie te Manilla is aangekomen, met duizend moeijelijkheden in Cochin China te worstelen gehad heeft, daar hij zelfs vele maanden in ketenen heeft moeten leven. Toen hij te Manilla aan land kwam en zich aan het paleis van den aartsbisschop aldaar vervoegde, droeg hij de Chinesche kleedingen was zelfs barrevoets.

Ingezonden stukken.

Bij het afsterven van de bevordering bij keuze.

Le droit de l'ancienneté fait marquer de trop longues pauses, sur les différens échelons. La tour du choix devrait y remedier en, devenant la propriété du mérite; loin de là, c'est la part de l'intrigue.

LONDUET.

Méditations de caserne.

Indien men aan de in omloop zijnde geruchten eenig geloof mag slaan, dan zoude de bevordering bij keuze weder door het oude systema vervangen worden.

Brengt men de promotiën, die in de laatste tijden plaats hebben gehad, hiermede in verband, dan zoude men hieruit kunnen opmaken, dat men daartoe reeds werkelijk besloten had.

Wij verheugen ons, dat men de bevordering bij keuze laat varen, en wenschen haar van harten eene goede reis, maar kunnen niet goedkeuren, dat men weder tot het andere terugkeert; beide kwamen ons [illegible] staat opleverende, dat de bevorderde werkelijk de vereischte kunde bezat.

Indien men een systema naar deszelfs uitkomsten mag beoordeelen, dan verdient de bevordering bij keuze werkelijk geheel afgekeurd te worden.

Slaan wij het officiers-boekje open, gaan wij naauwkeurig de regiments-chefs en hoofd-officieren der infanterie en kavallerie na en vergelijkt men hen met diegenen, welke men vóór het systema bij keuze had, — dan ontwaart men dat er eerder teruggang dan vooruitgang door dit systema plaats heeft gehad.

Hoeveel hoofd-officieren vindt men, die werkelijk voor regiments-chefs geschikt zijn? En hoeveel regiments-chefs, die voor deze zoo moeijelijke en voor het leger zoo belangrijke betrekking de vereischte bekwaamheden hebben?

Alle hoofd-officieren wenschen regiments-chefs te worden, en alle chefs gelooven, daartoe de vereischte kunde te hebben; maar zouden de eersten met de moeijelijkheden van dezen graad verknocht bekend waren, en de laatsten indachtig hoe ver dat regiment nog van een goed regiment verwijderd is, en zij zich zelve dan regt wilden [illegible] — dan, voorzeker [illegible] zoo ver gaan.

Wij hebben van den beginne af aan met aandacht de toepassing van het systema bij keuze nagegaan en duidelijk ontwaard, dat dit niet met de vereischte omzigtigheid plaats vond, en dat het geheele systema op valsche gronden beruste. Dit moest natuurlijk aanleiding geven tot groote ontevredenheid en menigvuldige klagten.

De keuze werd, zoo als men verhaalt, in den regel door de kolonels bepaald; — maar naar welken maatstaf? Ziedaar de groote vraag.

Om het onmogelijke van eene regtvaardige keuze aan te toonen, willen wij ons maar tot het volgende voorbeeld bepalen.

Er zijn bij de infanterie 9 kolonels, die wij voor een oogenblik als zeer kundig, regtvaardig en wars aan alle kuiperijen willen aannemen. Daar zij nu toch verschillende wijzen van zien hebben zal de een zeer moeijelijk en de ander zeer gemakkelijk zijn en velen van zijne officieren voordragen, terwijl de eerste er zeer weinig voordraagt, die nogtans kundiger kunnen zijn; zij worden dus door een aantal minder bekwamen voorbijgegaan.

Ziedaar dus reeds eene bevordering bij toeval.

Voegt men hier nog bij de onbekwaamheid van sommige chefs, om hunne officieren naar waarde te beoordeelen, de intrigues van de officieren zelven, of van hunne familie, dan wordt het eene bevordering door kuiperijen, alzoo een zeer immoreel systema.

Voorzeker heeft men ook goede keuzen gedaan, doch het getal is gering.

Heeft men geene officieren bij keuze bevorderd, die men weldra weder heeft moeten pensioneren, of op nonactiviteit plaatsen, en waarvan er naderhand weder door hunne familie-betrekkingen [illegible] opgedolven.

Heeft men niet hoofd-officieren gepensioneerd, die veel beter waren dan diegenen, welke men bij keuze bevorderde. Toevallig waren de bevorderden van hooge familie of hadden familie van veel invloed, terwijl de anderen niemand hadden van eenigen invloed, om hen weder in het leven terug te roepen. Het zij dit nu werkelijk door toeval of kuiperijen plaats hebbe gehad, — de indruk was even nadeelig.

Ook wilde het toeval, dat men diegenen bevorderde, welke eenige betrekkingen of familie aan het departement van oorlog hadden en wier kundigheden niet algemeen bekend waren.

De bij toeval verkeerde keuze en de valsche grondbeginselen, waarop dit systema berustte, dat met een goed doel daargesteld was, moesten vroeg of laat den val van hetzelve veroorzaken.

Volgens onze wijze van zien, had men moeten beginnen met te bepalen, en zeer naauwkeurig te omschrijven, wat er al vereischt werd, om aanspraak op bevordering te hebben, en dan alleen diegenen bevorderen, welke daaraan zouden hebben kunnen voldoen, zonder te treden in een onderzoek, of er kundiger waren, om te vermijden van weder in eenen doolhof van mogelijkheden te geraken.

De chefs hadden op hune eer moeten verklaren, dat de voorgedragene werkelijk de vereischte kundigheden bezat.

In 1826 of 1827 werd er een examen ingesteld, om kapitein of ritmeester te worden; het doel daarvan was, om een hek voor alle ezels te sluiten en kundige officieren te verkrijgen.

Het doel was, even als nu, goed; maar toen het programma verscheen, voorspelden wij terstond, dat het examen nimmer zoude plaats hebben.

Men wilde zaaijen en plukken terzelfder tijd; een misslag, dien wij meermalen bij ons waargenomen hadden.

Men had niet in acht genomen, op welken lagen trap het onderwijs van de officieren in [illegible] stond, en dat men een aantal zeer goede praktische officieren had, die men daardoor alle bevordering benam.

Het examen was veel te hoog opgevoerd, men wilde geleerden hebben; maar men verkreeg een legio ontevreden officieren, en toen men het niet vol konde houden, maakte men zich belagchelijk.

Had men toen niets als de reglementen en derzelver uitvoering op het terrein gevonden en jaarlijks een weinig wetenschappelijks daarbij gevoegd, dan had men thans meer kundige officieren gehad, en was men niet opgescheept geweest met hoofdofficieren, die niets weten, en zelfs niet in staat zijn, hunne exercitie reglementen op het terrein uit te voeren.

De staat en de koning hebben het regt, om van ons te vergen, dat wij die kundigheden bezitten, welke voor iederen rang vereischt worden, en ook alzoo het regt, zich hiervan te verzekeren.

Hierbij komen twee punten in aanmerking, die wel eenige moeijelijkheden, maar toch geene onoverkomelijke hinderpalen opleveren.

1°. Wat zal men vergen?

2°. Op welke wijze zal men zich van de vereischte kundigheden verzekeren.

Wat het eerste punt betreft, moet men thans in de eerste twee jaren niets, uitsluitend niets als het strikt noodzakelijke vergen, en langzamerhand iets meer, doch nimmer te veel.

Het eerste examen, dat men thans aflegt, is om tot den graad van officier te worden bevorderd.

Het tweede zouden wij instellen, om kapitein of ritmeester te worden.

De tijd, die er verloopt tusschen den graad van officier en dien van kapitein, is zoo groot dat men weder

lles kan vergeten zijn; heeft men een examen in het verschiet, dan tracht men het wetenschappelijke ook te onderhouden.

Het examen, om kapitein te worden, zoude zich nu uitsluitend moeten bepalen tot militaire zaken, en wat tot dien rang verder noodzakelijk is: vooral moet dit alles ook goed praktisch onderzocht worden.

Daar men thans nog een aantal zeer goede luitenants heeft, die niet alleen eene naauwkeurige wetenschappelijke opvoeding aan de militaire scholen hebben gehad, — zoo moet men het dezen heeren zeer gemakkelijk maken en zich slechts verzekeren, dat zij den rang van kapitein gemakkelijk kunnen bekleeden.

Komt men eens aan de kadets van de militaire akademie, dan moet men veel meer vergen, ten einde zich te verzekeren, dat zij dien schat van geleerdheid, welken zij thans opdoen, onderhouden, behalve de hoogere en lagere wiskunde.

Het derde examen zouden wij doen afleggen om majoor te worden, omdat dit weder eene gewigtige betrekking is, en de tijd, die er verloopt tusschen den kapiteins-rang en dezen, is ook weder groot genoeg om alles te doen vergeten, indien men geen examen in het verschiet had.

Het vierde en laatste zoude zijn, om regiments-chef te worden.

Indien men nu eens van eenen regiments-chef vergde:

1o. dat hij van een onbesproken gedrag was;

2o. dat hij eene goede gezondheid moest genieten, een goed gezigt en gehoor hebben;

3o. dat hij, als bataljons- of escadrons-chef, blijken van een vast karakter had gegeven;

4o. dat hij zijne exercitie-reglementen goed theoretisch verstaat en practisch kan uitvoeren, en, zonder boek in de hand, de theorie hierover houden, en eenen brief stellen;

5o. dat hij de velddienst theoretisch kan verklaren en op het exercitie-veld uitvoeren;

6o. dat hij theoretisch de elementaire taktiek der drie wapens kan verklaren; bij voorbeeld, het 2de en 3de hoofdstuk van de taktiek van den majoor VAN MULKENS;

7o de administratie;

8o. voor de infanterie een weinig veldverschansing;

9o. voor de kavallerie paardenkennis en afrigtingskunst, en een goed ruiter, zoodat hij bij den aanval steeds voor en niet achter den troep blijft.

Men zal dan toch niet kunnen zeggen, dat dit te veel gevergd is; kan men hieraan niet beantwoorden, dan wordt men met regt voorbijgegaan.

De onregtvaardigheden en de daaruit voortvloeijende jammerklagten houden van zelve op; de reclames vervallen; de kuiperijen spelen geene hoofdrol meer; Z. M. de koning wordt niet meer lastig gevallen om eenen dommen zoon, broeder of neef, die hoegenaamd niet voor hun vak berekend zijn, te bevorderen.

Maar hoe dit alles nu onderzocht? Wij gelooven, dat de meest kiesche en de goedkoopste wijze zoude zijn:

1o. voor het theoretische gedeelte, zoude men van wege het departement van oorlog alle vragen doen drukken, die maar met mogelijkheid kunnen gedaan worden over de verschillende onderwerpen, zoodat iedereen naauwkeurig weet, wat hij moet kunnen beantwoorden.

Eenigen tijd voor de bevordering geeft de minister van oorlog aan den regiments-chef de nommers van een zeker aantal, (altijd even veel) vragen op, om door de belanghebbenden schriftelijk, in zijne tegenwoordigheid, te doen beantwoorden, zonder behulp van eenig boek, geschrift of persoon.

De kolonel geeft de vragen op, naarmate ze afgemerkt zijn, zoodanig, dat de geëxamineerde nimmer met de volgende bekend is.

Zijn dezelve afgewerkt, dan moeten ze door den geëxamineerde onderteekend worden, met de verklaring op zijn eer, dat hij ze, zonder eenige hulp, beantwoord heeft.

De kolonel zendt dezelve, met zijne aanmerkingen, aan den generaal, en deze met de zijne aan den minister van oorlog.

Indien men nu van het totaal $\frac{9}{10}$ goed beantwoord heeft, dan kan men gerekend worden te hebben voldaan.

Het praktische wordt bij de jaarlijksche inspectiën door den generaal en kolonel bij die officieren onderzocht, welke aan de beurt zijn, waarvan men er steeds in voorraad moet hebben.

De generaal en kolonel teekenen beiden de verklaring. Ontstond er verschil, dan zoude de minister, indien het een regiments-chef betrof, in persoon zich gaan overtuigen, en in andere gevallen een derden hoofd-officier daartoe benoemen.

De betrekking van regiments-chef is in tijd van vrede de gewigtigste van het leger; van hem hangt de bruikbaarheid van hetzelve af; NAPOLEON stelde dezelve op den hoogsten prijs; onvergefelijk is het dus deze betrekking aan lieden op te dragen, die daarvoor niet berekend zijn.

Tot dezen rang toe heeft men wel nu en dan gekommandeerd, maar meest gehoorzaamd; nu is men geroepen om zelve te kommanderen. Tot nu toe werd men geleid, nu moet men leiden en besturen, en zijn regiment tot den hoogst mogelijken trap van bruikbaarheid in den oorlog opvoeren, en waarbij men steeds voor oogen moet houden de zinsprenk: *doet wel en ziet niet om.*

Even onbillijk als men bij het bevorderen te werk ging, even onbillijk is men bij het pensioneren te werk gegaan; niet met opzet, maar bij toeval, omdat men niet bepaald noch duidelijk omschreven had de gevallen, waarin een officier moest gepensioneerd worden.

Daaruit is gevolgd, dat men bij het eene regiment officieren zag pensioneren, die beter waren dan zij, die bij keuze werden genomen en bevorderd.

Is ieder met deze bepalingen bekend en meende men ten onregte te zijn gepensioneerd, dan zoude men zijne reclames aan eene commissie van onderzoek moeten kunnen doen, zamengesteld uit den inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst en twee à drie generaals.

Om te worden gepensioneerd zoude men bij voorbeeld kunnen bepalen:

1o. 55 jaren oud voor luitenants en kapiteins.

2o. 65 voor generaals en hoofdofficieren.

3o. Ziekelijk gestel, slecht gezigt of doofheid.

4o. Niet goed meer kunnen loopen of rijden.

5o. Tweemalen niet aan het examen te hebben voldaan.

Eindelijk zoude men ook nog moeten bepalen de gevallen, waarin men uit de dienst zoude kunnen ontslagen worden, en dit ter beslissing aan eenen raad van eer overlaten.

De onderofficieren en korporaals kunnen niet gedegradeerd worden als door eenen raad van krijgstucht, bestaande uit 7 personen; een officier hangt van een persoon af, dit is toch voorzeker een wonderlijk verschijnsel. Wij hopen, dat ook eenmaal Zijne Excellentie de minister van oorlog den officieren denzelfden waarborg zal geven.

De koning en de minister van oorlog, die ons alle bovengemelde waarborgen van bevordering en zekerheid omtrent onzen stand schonken, zouden door het tegenwoordige en toekomende leger gezegend worden; daarenboven vereenigen zij in zich de personele belangen van den officier en de belangen van het leger, en het is uithoofde van dien, dat wij onze denkbeelden over deze gewigtige punten hebben ter nedergesteld, aan bekwamer pen overlatende dezelve te verbeteren en nader te ontwikkelen.

Wij voegen hier ten slotte bij, dat wij noch bevoordeeld noch benadeeld zijn geworden; dus geheel onpartijdig in het belang van het leger hebben gesproken. Mogt onze stem geene roepstem in de woestijn zijn.

X

Advertentiën.

Heden overleed onze Zoon, waarvan wij de geboorte op den 30sten December jl. bekend maakten.

ZIERIKZEE, den 3den Januarij 1846.

W. D. DE JONGE,
WA. DE JONGE,
Geb. RADON GHYBEN.

Departement van Financiën.

TOLVERPACHTING.

Op Maandag den 26sten Januarij 1846, des voormiddags ten 11 ure, zullen, ten overstaan van den Notaris Mr. *W. H. TAAIJ* ten Huize van den Kastelein *FLORUSSEN*, op de Steenstraat te *Arnhem*, in het openbaar aan de meest biedenden worden verpacht, voor den tijd van *drie* Jaren, ingaande 1sten April 1846.

1o. De Tollen No. 6, 13, 15 en 16 op den Grooten Weg der 1ste klasse No. 1, van *Hoevelaken* naar *Deventer*.

2o. De Tollen No. 1 te *Duiven* en No. 2 onder *Zevenaar* op den Grooten Weg der 2de klasse, No. 3, van *Westervoort* naar de Pruissische Grenzen.

De Voorwaarden zullen 14 Dagen voor de Verpachting ter lezing liggen in het Hôtel van het Provinciaal Gouvernement te *Arnhem*, ten kantore van den Ontvanger der Domeinen en van den Notaris *TAAIJ* aldaar, van den Ontvanger der Registratie te *Zevenaar* en voorts in de navolgende Koffijhuizen en Logementen:

te *Arnhem* bij de Weduwe *MAIJEN*, in de *Harmonie* en bij den Kastelein *FLORUSSEN*, op de Steenstraat; te *Nijmegen* bij [illegible] in het Koffijhuis, bij de Groote Markt; te [illegible] bij *ROESSINK* in de *Gouda Leeuw*; te *Doesburgh* bij *WEIJN* in het *Heeren-Logement*; te *Zutphen* bij *P. WELJERS* in het *Zwijnshoofd*; te *Apeldoorn* bij *A. VAN DEN BROEK*, in *den Arend*; te *Deventer* bij *BECKING*, in *den Moriaan*; te *Zwolle* in *het Heeren-Logement*; te *Voorthuizen* bij *W. WILBRINK* in *het Posthuis*; te *Nijkerk* bij *J. D. KLAASSEN* in het Koffijhuis; te *Amersfoort*, bij *GROENHUIZEN*; te *Utrecht*, in *den Nieuwen Bak*; te [illegible], in *het Hof van Berlijn*; te *Westervoort* bij *BUS* en te *Duiven* bij *E. BRUINS*.

De Ontvanger der Domeinen,
te Arnhem.
W. J. VAN GENNEP.

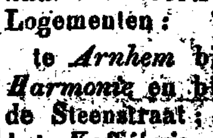

Mr. *A. E. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, zal, op Woensdag den 21sten Januarij 1846, des voormiddags ten 11 ure, ten Huize van *M. VAN DULM* aldaar, in het openbaar verhuren:

Een Watervrij, nog voor weinige Jaren verbouwd, HUIS, van *vijf* BENEDEN-KAMERS, voorzien met STOOK-PLAATSEN, MEIDEN-KAMER, KEUKEN, ZOLDER, KELDERS, voorts SCHUURTJE of STAL en TUIN, zeer aangenaam in de Dorpstraat van *Elst* gelegen; te aanvaarden met Mei 1846. — Te bevragen bij voornoemden Notaris. — *Brieven franco.*

† † † Men verlangt tegen den 1sten Februarij voor een Logement in *Arnhem* eenen bekwamen BEDIENDE, zijn Vak verstaande, *Fransch* of *Duitsch* sprekende en bewijzen van kunde en goed gedrag kunnende produceren. — Men adressere zich, met opgaaf van geloof, onder de letters A. H, bij den Uitgever dezer.

† † † Voor een HANDELSHUIS, gevestigd te *Amsterdam*, Handelende in KOLONIALE WAREN, (doch uitgezonderd Suiker) wordt gevraagd een AGENT, voor de Steden *Arnhem* en *Nijmegen*. — Iemand hierop reflecterende wordt verzocht met geteekende brieven, onder Letter G. M., met opgave waar informatiën te bekomen zijn, in te zenden ter Boek- en Plaatdrukkerij en Liniëerfabrijk van *IPENBUUR & VAN SELDAM* te *Amsterdam*.

Schouwburg te Arnhem.

Onder Directie van den Heer *ROSENVELDT*, Oud Lid en Eerste Komiek van den Koninklijken Schouwburg.

No. 7 in het Abonnement.

Op Zaturdag den 10den Januarij 1846:

DE VREK.

Van MOLIÈRE.

Tusschen de beide stukken zal door den Heer *HUIJSERS* eene Variatie op de Trombone worden voorgedragen.

Na hetzelve:

EENE LES VOOR DE MANNEN.

Aanvang ten half zeven ure.

. Bij *JOH. NOMAN & ZOON*, te *Zalt-Bommel* en alom, is eene INTEEKENING geopend op eene *goedkoope uitgave* der:

PROVINCIALE BLADEN

VAN

Gelderland, Zuid-Holland en Noord-Braband

voor 1846 en volgende jaren, uit te geven in groot 8vo. De Jaargang van deze provincie, *franco* pp., slechts *f* 1.80. Uitvoerig Prospectus en Proeve van uitvoering alom *gratis* te bekomen.

En op heden alom verzonden:

I. **STAATKUNDIGE BRIEVEN.**

De vervolging tegen de Drukkers, met name tegen de **ARNHEMSCHE COURANT** door *D. D.*, 7de Brief, groot 8vo. . . . *f* 0.50

II. **ZANGEN DES TIJDS**, door *A. G.*

(De Schim van *WILLEM I* aan Nederland, aan de Koning. December 1845), groot 8vo. . . *f* 0.20

De goedkoopste Romans, in klein formaat.

Op heden is door den Boekhandelaar *J. P. CROL*, te *Zalt-Bommel*, algemeen verzonden:

HET EERSTE NOMMER VAN:

DE ECHO

DER BESTE BUITENLANDSCHE SCHRIJVERS,

INHOUDENDE:

DE RIDDER DE MAISON-ROUGE,

door *ALEXANDER DUMAS*, 1ste Deel.

160 tot 200 pag. à vijftig Cent.

Dit eerste of proefnommer ligt bij alle Boekhandelaren ter inzage, bij wie men tot 15 *Januarij* kan inteekenen voor niet minder dan een geheelen Jaargang, bestaande uit 26 Nommers, te zamen omstreeks [illegible] tende, voor den uiterst geringen prijs van *f* 13.00.

Mannen als *BOUDEWIJN*, *STEENBERGEN*, *GOOR* en andere kundige vertalers [illegible] medewerking in mijne [illegible] toegezegd.

Dit Werk is bijzonder geschikt voor Leesgezelschappen, Leesbibliotheken en voor diegenen, welke in geen Leesgezelschap zijn, en toch naar goede, gezonde lectuur verlangen, vooral wanneer 2 of 3 personen zich dit [illegible] zamen aanschaffen.

Marktprijzen.

Nijmegen, 7 Januarij 1846.

Tarwe [illegible] bij beperkten omgang. *Oude Hooglandsche* was weinig te bekomen en werd op *f* 12 gehouden; *Nieuwe f* 11 à *f* 11.50; *Oude Inlandsche en Cleefsche* met ter veil; *Nieuwe f* 9.25 à *f* 10.50. — *Rogge* van *f* 8.75 tot *f* 9.25 vlug afgegaan. — *Gerst* meer begeerd: *Winter- f* 5.40 à *f* 6.00; *Zomer- f* 5.25 à *f* 5.75. — *Boekweit* door schaarschheid hooger: *f* 7.75 à *f* 8.50. — *Haver* als voren: *f* 2.75 à *f* 3.50. — *Erwten* stug: *Groene f* 16 à *f* 18; *Geele f* 10.50 à *f* 11.75.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 7 jan. 5 El 0 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gez. 36 [illegible]

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.